

Vergaderjaar 2016–2017

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1454

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 juli 2017

Tijdens het algemeen overleg Ecofin d.d. 14 juni 2017 heb ik aan het lid Omtzigt (CDA) toegezegd om schriftelijk in te gaan op zijn vragen over de aanpassing van de crediteurenhiërarchie, die volgt uit een voorstel van de Europese Commissie tot wijziging van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken (BRRD).¹

Het voorstel van de Europese Commissie voorziet erin dat lidstaten in hun nationale faillissementsladder (ook wel: crediteurenhiërarchie) zorgen voor een nieuwe laag schulden. Op de faillissementsladder worden schulden gerangschikt op volgorde waarop zij uit de boedel worden voldaan. Bevoorrechte vorderingen worden eerder voldaan dan concurrente schulden, terwijl achtergestelde schulden pas worden voldaan nadat concurrente schulden volledig zijn voldaan. Indien bail-in wordt toegepast, wordt deze faillissementsladder in wezen omgekeerd. Vorderingen die in faillissement als laatste uit de boedel worden voldaan, worden als eerste aan bail-in onderworpen.

De op grond van het voorstel van de Europese Commissie in te voegen nieuwe laag vorderingen wordt «niet-preferente senior schuld» genoemd.² Het voorstel voorziet in een aantal criteria waaraan schulden moeten voldoen om voor opname in deze categorie in aanmerking te komen.³ Deze nieuwe laag schuld moet de afwikkelbaarheid van banken vergroten door een laag bail-inbare vorderingen te creëren die in faillissement weliswaar bevoorrecht is ten opzichte van bijvoorbeeld kapitaalinstrumenten, maar eerder aan bail-in kunnen worden onder-

¹ Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on amending Directive 2014/59/EU of the European Parliament and of the Council as regards the ranking of unsecured debt instruments in insolvency hierarchy [COM(2016) 853 final] via <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/COM-2016-853-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>

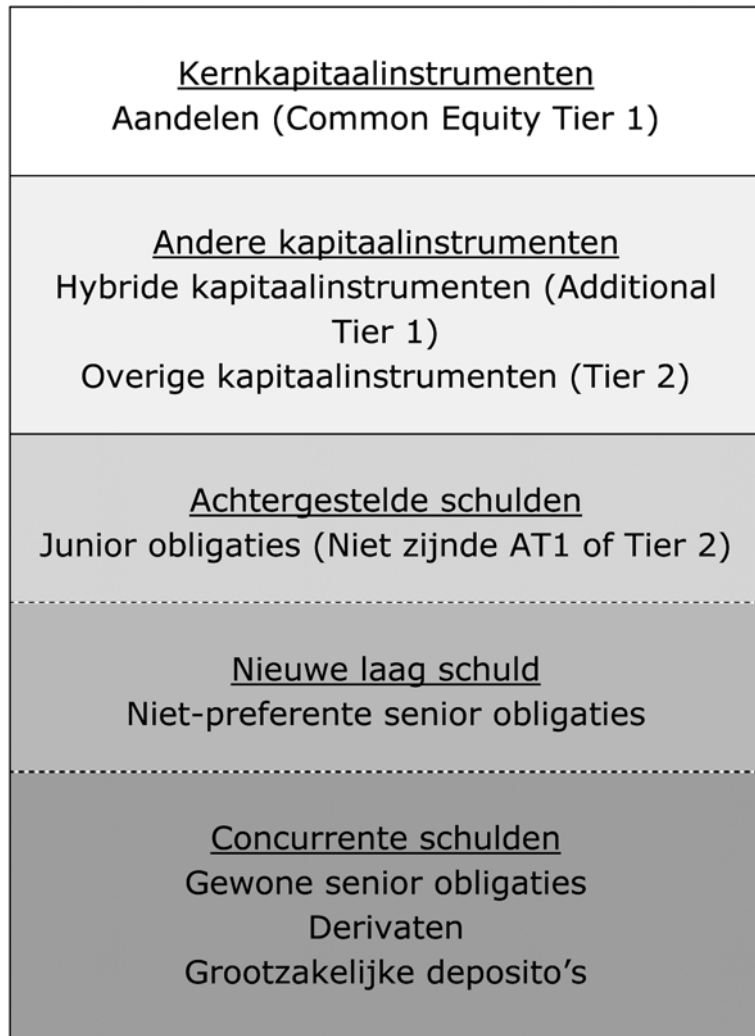
² Kamerstuk 21 501-07, nr. 1443.

³ Het betreft de initiële looptijd van de obligaties, het feit dat de obligatie geen kenmerken van een derivaat mag bevatten, alsmede dat over de rang is gecommuniceerd in de relevante documentatie bij de uitgifte.

worpen dan moeilijk bail-inbare schulden zoals vorderingen uit een derivatenportefeuille of grootzakelijke deposito's.

Het lid Omzigt heeft in het algemeen overleg tevens gevraagd hoe de nieuwe laag niet-preferente senior schuld zich zal verhouden met andere instrumenten, zoals (hybride) kapitaalinstrumenten (waaronder ook converteerbare obligaties). Niet-preferente senior schuld zal een bevoorrechte positie kennen ten opzichte van achtergestelde schulden en (hybride) kapitaalinstrumenten. De nieuwe laag zal echter achtergesteld zijn aan concurrente schuld, zoals bijvoorbeeld normale senior obligaties, vorderingen uit derivaten en deposito's. Zoals toegezegd tijdens het algemeen overleg is dit hieronder middels een figuur inzichtelijk gemaakt.

Figuur 1: Bail-in onder de crediteurenhiërarchie

Preferente schulden
MKB deposito's en
deposito's van natuurlijke personen >€100k

Super preferente schulden
Gedekte deposito's >€100k
Depositogarantiestelsels

Tot slot heeft het lid Omtzigt een vraag gesteld over de fiscale behandeling van niet-preferente senior schuld. Voor de fiscale behandeling van een geldverstrekking, dus ook deze niet-preferente senior schuld, wordt aangesloten bij de civielrechtelijke vorm. Als een geldverstrekking civielrechtelijk wordt beschouwd als een lening, dan wordt deze geldverstrekking in beginsel fiscaal gezien als vreemd vermogen. Op deze hoofdregel zijn echter als gevolg van jurisprudentie uitzonderingen mogelijk. Het is uiteindelijk aan de belastinginspecteur om afhankelijk van de specifieke voorwaarden van een instrument te beoordelen of een (rente) vergoeding aftrekbaar is of niet.

Zoals ik in eerdere brieven over Europese bankcasussen heb benadrukt is het voor de toekomst van groot belang dat banken meer dan nu beschikken over een substantiële laag relatief eenvoudig bail-inbaar vermogen. Daarmee zullen banken beter in staat zijn verliezen op te vangen, en kunnen zij zo nodig ook makkelijker worden geherkapitaliseerd. Het voorstel voor een nieuwe schuldlaag in de crediteurenhiërarchie kan hier aan bijdragen.⁴ In het verslag van de Ecofinraad van juni 2017 is gemeld dat de Raad tot een algemene oriëntatie is gekomen over dit voorstel. Hierover zullen triloog-onderhandelingen worden gestart met het Europees Parlement (EP) zodra het EP daar klaar voor is.⁵ Wanneer daaruit een politiek akkoord komt, is er een formele tekst die in Nederland kan worden geïmplementeerd. Tot die tijd zal de ambtelijke voorbereiding door gaan, om ervoor te zorgen dat de Nederlandse implementatie, na afronden van het EU traject, zo snel mogelijk verloopt.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

⁴ Aanhangsel van de Handelingen II, 2016/17, nr. 2223

⁵ Kamerstuk 21 501-07, nr. 1446